

Китоби Дониёл — Шумораи Шаст

Дуои Дониёл ва сирри Подшоҳии ҳаштум: Ваҳйе барои рӯзҳои охир

Jeff Pippenger

2024-01-24

Дар бобҳои ҳабаҳум ва ҳаждаҳуми Ваҳй фариштае рӯёи довари папагиро ба Юҳанно меоварад. Дар баёни довари нисии вай, подшоҳии нубуввати Китоби Муқаддас намоёндагӣ карда шудаанд.

Ва дар ин ҷост ақле, ки ҳикмат дорад. Он ҳафт сар — ҳафт кӯҳанд, ки зан бар онҳо нишастааст. Ва ҳафт подшоҳ ҳастанд: панҷ тан сукут кардаанд, ва яке ҳаст, ва дигаре ҳанӯз наомадааст; ва чун биёяд, бояд андаке бимонад. Ва он ҳайвоне ки буд, ва нест, ҳамон ҳаштумин аст, ва аз он ҳафт аст, ва ба ҳалокат меравад. Ваҳй 17:9–11.

Юҳанно ба соли 1798 ба таври рӯҳонӣ бурда шуд, ки дар он ҷо ба ӯ таълим дода шуд, ки ҳафт сар бар он ваҳшиест, ки зан папиро мебардошт, ҳафт подшоҳ буданд. Подшоҳ як подшоҳист, ва дар нубуввати Китоби Муқаддас подшоҳӣ низ як сар мебошад. Дар соли 1798, панҷ подшоҳӣ сукут карда буданд ва яке дар он вақт ҳукмронӣ мекард. Подшоҳии ҳафтум ҳанӯз дар оянда буд, ва он бо даҳ подшоҳ намоёндагӣ мешуд. Сипас ба Юҳанно ҳабад дода шуд, ки подшоҳии ҳаштум ҳамон ваҳшии папист, ки аз ҷумлаи ҳафт буд. Папигарӣ подшоҳии панҷум буд, ва он захми марговар гирифта буд; бинобар ин, ҳангоме ки захми марговараш шифо меёбад, он гоҳ он ба сари ҳаштуме табдил меёбад, ки аз ҷумлаи он ҳафт аст.

Дар Дониёл боби дуюм чор салтанати аввал Бобил, Модию Форс, Юнон ва Рум мебошанд. Он чор салтанати асли ҳаҷҷунин намоёндаи чор салтанати рӯҳонӣ ҳастанд, ва яқоя онҳо ҳашт подшоҳ, ё сарҳои Ваҳйи боби ҳабаҳумро муайян менамоянд, зеро Исо ҳамеша анҷоми чизеро бо оғози он тасвир мекунад. Дониёл боби дуюм аввалин зикри салтанатҳо дар пешгӯии Китоби Муқаддас аст, ва Ваҳйи боби ҳабаҳум охири аст, бинобар ин онҳо бояд мувофиқ бошанд, зеро Худо ҳаргиз тағйир намеёбад.

Подшоҳии панҷуме, ки дар соли 1798 сукут карда буд, Бобили рӯҳонӣ, яъне папагӣ буд. Подшоҳии шашуме, ки дар соли 1798 дар қудрат буд, он подшоҳии дӯшохадор буд, ки пештар бо подшоҳии дӯшохадори Модҳо ва Форсҳо намунавор нишон дода шуда буд. Подшоҳии ҳафтум, ки аз даҳ подшоҳ иборат аст ва ки дар соли 1798 ҳанӯз наомада буданд, ҳамон ҳукумати ягонаи ҷаҳонӣ аст, ки пештар бо Юнон, яъне ҳукумати ягонаи ҷаҳонии Искандари Кабир, намунавор нишон дода шуда буд. Сари ҳаштум, ки аз он ҳафт буд, ҳамон подшоҳии панҷум буд, ки захми марговар гирифта буд, вале боз зинда монд, вақте ки он захми марговар шифо ёфт.

Доварии фоҳишаи бузург дар «соат»-и бӯҳрони қонуни якшанбе воқеъ мегардад, яъне дар як давраи вақт, ки аз қонуни якшанбе дар Иёлооти Муттаҳида оғоз ёфта, дар ҷараёни таърих то баста шудани муҳлати имтиҳони инсонӣ идома меёбад. Дар он «соат», ки дар Дониёл

ҳамчун «рӯзҳои он подшоҳон» муайян шудааст, Худо Малакути Худро барпо хоҳад кард. Дар он «соат» борони охирин рехта мешавад.

«Борони охирин бар онҳое меояд, ки поканд, — ва он гоҳ ҳама онро мисли пешина қабул хоҳанд кард.

«Вақте ки чор ғаришта раҳо мекунад, Масеҳ Подшоҳии Худро барпо хоҳад намуд. Ҳеҷ кас борони охиринро қабул намекунад, ҷуз онҳое ки ҳар он чи аз дасташон меояд, ба ҷо меоранд». Spalding and Magan, 3.

Фуруд омадани борони охирзамон тадричист, зеро он ба доварӣ мувофиқат мекунад, ва доварӣ тадричист. Миллериён дарк мекарданд, ки онҳо дар поёни ҳайкали боби дуёми китоби Дониёл зиндагӣ доранд. Онҳо бовар доштанд, ки Рум подшоҳии ниҳони заминӣ буд, ва онҳо ҳақ буданд, аммо дар фаҳмиши худ маҳдуд буданд.

«рӯзҳои ин подшоҳон» воқеан дар таърихи салтанати Рум рӯй медиҳад, аммо ин таърихи Руми бутпараст ё папавӣ нест; ин таърихи Руми муосир аст. Миллериён Руми бутпараст ва папавиро ҳамчун як салтанат татбиқ карданд, ва бо чунин кардан, барои дастгирии фаҳмиши худ аз порчае аз китоби Ҳизқиёл, ки ба подшоҳи охирини Яхудо (Сидкиё) дахл дорад, истифода бурданд.

Ва ту, эй мири шарир, ки пешвои Исроил ҳастӣ, рӯзи ту фаро расидааст, ҳангоме ки осӣ ба анҷом хоҳад расид. Худованд Худо чунин мегӯяд: амомаро бардор ва тоҷро аз сар бигир; ин дигар ҳамон нахоҳад буд: фурутанро баланд намо ва боломақомро паст гардон. Ман онро вожгун хоҳам кард, вожгун хоҳам кард, вожгун хоҳам кард; ва он дигар нахоҳад буд, то он касе биёяд, ки ҳаққи ӯст; ва Ман онро ба вай хоҳам дод. Ҳизқиёл 21:25–27.

Аз рӯзгори Сидкиё се подшоҳӣ «сарнагун» мегардиданд, ки ба Масеҳ, ки «ҳаққи ӯст» салтанат ронад, роҳ мебурданд. Бобил, Модо-Форс ва Юнон ҳама сарнагун мешуданд то ба подшоҳии Рум; ва дар чараёни таърихи он подшоҳии чорум, Масеҳ меомад ва подшоҳие барпо мекард. ӯ маҳз ҳаминро ба амал овард.

«Аз ҳама пештар дар миёни онҳое ки миллатро ба сӯйи ҳалокат ба шитоб мебурданд, Сидкиё — подшоҳи онҳо — меистод. ӯ маслиҳатҳои Худовандро, ки ба воситаи анбиё дода шуда буданд, тамоман тарк намуда, қарзи шукргузорие, ки ба Набукаднесар бар зимма дошт, фаромӯш карда, қасами ботантанаи вафодориро, ки ба номи Худованд Худои Исроил ёд карда буд, шикаст; подшоҳи Яхудо бар зидди анбиё, бар зидди некукори худ ва бар зидди Худои худ исён бардошт. ӯ дар ботилии ҳикмати худ барои ёрӣ ба душмани қадимаи шукуфоии Исроил рӯй овард, «фиристодагони худро ба Миср фиристода, то ки ба ӯ аспон ва мардуми бисёр диҳанд».

«“Оё ӯ комёб хоҳад шуд?” — пурсон шуд Худованд дар бораи он касе ки ба чунин тарзи паст ҳар амонати муқаддасро хиёнаткорона поймол карда буд; “оё касе ки чунин корхоро ба ҷо меоварад, раҳо хоҳад ёфт? ё аҳдро бишканад ва халос шавад? Ба ҳаёти Худ қасам, мегӯяд Худованди Худо, яқинан дар ҳамон ҷойе ки подшоҳе сокин аст, ки ӯро подшоҳ гардонид, ва ӯ савганди вайро хор шумурд ва аҳди вайро шикаст, ҳамон ҷо,

дар миёни Бобил, бо вай хоҳад мурд. Ва Фиръавн бо лашкари пуриктидори худ ва ҷамоати бузургаш дар ҷанг ба ӯ мадад нахоҳад кард: ... азбаски ӯ савгандро хор шумурд ва аҳдро шикаст, ҳол он ки дасти худро дода буд ва ҳамаи ин корхоро ба ҷо овард, ӯ раҳо нахоҳад ёфт.» Ҳизқиёл 17:15–18.»

«Ба «мири шарири шарорати палид» рӯзи ҳисоботи ниҳой фаро расида буд. «Аммомаашро бардоред», — Худованд ҳукм кард, — «ва тоҷро аз сараш гиред». То вақте ки худи Масеҳ подшоҳии Худро барпо накунад, ба Яҳудо дигар иҷозат дода намешуд, ки подшоҳе дошта бошад. «Ман онро вожгун мекунам, вожгун мекунам, вожгун мекунам», — чунин буд фармони илоҳӣ дар бораи тахти хонадони Довуд; «ва он дигар нахоҳад буд, то ӯ ояд, ки ҳаққи он аз онӣ ӯст; ва Ман онро ба ӯ хоҳам дод». Ҳизқиёл 21:25–27». «Паёмбарон ва подшоҳон», 450, 451.

Миллер ҳақ буд, аммо фаҳмиши ӯ маҳдуд буд, зеро подшоҳие, ки Масеҳ ҳангоми гаштугузор миёни одамон барпо кард, подшоҳии ниҳонӣ заминӣ набуд. Ҳанӯз пас аз подшоҳии Руми бутпараст чор подшоҳ боқӣ мемонд. Бо вучуди ин, Масеҳ дар салиб подшоҳии «файз»-ро барпо намуд, аммо он подшоҳӣ на дар айёми даҳ подшоҳи Ваҳй боби ҳабдаҳ барпо шуда буд, ва на дар замони борони охирин. Подшоҳие, ки Масеҳ дар рӯзҳои охир барпо мекунад, подшоҳии «чалол»-и ӯст. Хоҳар Уайт дар бораи ҳар дуи ин подшоҳиҳо бевосита сухан мегӯяд.

Миллериён дарк мекарданд, ки Масеҳ дар давоми таърихи салтанати чорум подшоҳие барпо намуд, ва онҳо дуруст буданд, аммо дар фаҳмиши худ маҳдуд буданд. Дар таърихи салтанати чорум Масеҳ подшоҳии «файз»-ро барпо кард, ва дар таърихи салтанати ҳаштум ӯ подшоҳии «чалол»-и Худро барпо намуд. Дар он таърихе ки ӯ подшоҳии «файз»-ро барпо кард, Рӯҳулқудс дар рӯзи Панतिकост фурӯ рехта шуд. Панतिकост рамзи фурӯрезиши борони охир аст, дар он таърихе ки ӯ подшоҳии «чалол»-и Худро барпо мекунад.

Паёми Панतिकост паёми эҳёи воқеии Масеҳ буд. Паёми борони охир, ҳадди ақал қисман, паёми эҳёи рамзист, ки онро муаммои нубувватӣ ифода мекунад: ҳаштумини аз миёни ҳафт, ки дар ҳайвон ба анҷом мерасад, ва низ ду шоҳи ҳайвони замин. Малакутҳои чорум ва ҳаштум он чоян, ки Масеҳ дар онҳо Подшоҳии Худро барпо месозад.

Эълоне, ки шогирдон ба номи Худованд карда буданд, аз ҳар ҷиҳат дуруст буд, ва воқеаҳои, ки он ба онҳо ишора мекард, ҳамон вақт аллакай ба вуқӯъ меомаданд. «Замон ба камол расидааст, ва Малакути Худо наздик аст», — чунин буд паёми онҳо. Бо анҷоми «он замон» — шасту нӯҳ ҳафтаи Дониёл 9, ки мебоист то ба Масеҳ, «Тадҳиншуда», бирасанд, — Масеҳ пас аз таъмид гирифтани аз Яҳё дар Урдун тадҳини Рӯҳро пазируфт. Ва «Малакути Худо», ки онҳо эълон карда буданд, ки наздик аст, бо марги Масеҳ барпо гардид. Ин малакут, чунон ки ба онҳо омӯхта шуда буд, на империяи заминӣ буд. Ва на он Малакути оянда, ҷовидону намиранда, ки ҳангоме барпо хоҳад шуд, ки «малакут ва салтанат, ва бузургии малакут дар зери тамоми осмон ба қавми муқаддасони Ҳаққи Таъоло дода хоҳад шуд»; он Малакути абадӣ, ки дар он «ҳамаи салтанатҳо ба ӯ хизмат хоҳанд кард ва ӯро итоат хоҳанд намуд». Дониёл 7:27. Чунон ки дар Китоби Муқаддас ба кор меравад, ибораи «Малакути Худо» ҳам барои ифодаи

Малакути файз ва ҳам Малакути чалол истифода мешавад. Малакути файзро Павлус дар Паём ба Ибриён ба назар меорад. Пас аз он ки ба Масеҳ, шафоаткунандаи дилсӯзе, ки «ба ҳисси заъфҳои мо шарик аст», ишора мекунад, расул мегӯяд: «Пас, бо чуръат ба тахти файз наздик оем, то марҳамат ёбем ва файз пайдо кунем». Ибриён 4:15, 16. Тахти файз Малакути файзро ифода мекунад; зеро мавҷудияти тахт вучуди малакутро дар назар дорад. Дар бисёре аз масалҳои Худ Масеҳ ибораи «Малакути Осмон»-ро барои ифодаи амали файзи илоҳӣ бар дилҳои одамон ба кор мебарад.

Пас, тахти чалол салтанати чалолро ифода мекунад; ва ба ин салтанат дар суҳанони Начотдиҳанда ишора шудааст: «Вақте ки Писари Одам дар ҷалоли Худ ояд, ва ҳамаи ғариштагони муқаддас бо Ӯ бошанд, он гоҳ Ӯ бар тахти ҷалоли Худ хоҳад нишаст; ва ҳамаи халқҳо пеши Ӯ ҷамъ оварда хоҳанд шуд». Матто 25:31, 32. Ин салтанат ҳанӯз оянда аст. Он то омадани дуҷуми Масеҳ барпо карда нахоҳад шуд.

«Малакути файз ғавран пас аз сукути инсон барпо гардид, ҳангоме ки нақшае барои фидияи насли гунаҳкор тарҳрезӣ шуд. Он дар он вақт дар нияти Худо ва ба воситаи ваъдаи Ӯ вучуд дошт; ва ба воситаи имон, одамон метавонистанд тобеони он гарданд. Бо вучуди ин, он дар амал то вақти марги Масеҳ барқарор нашуд. Ҳатто пас аз оғоз кардани рисолати заминии Худ, Начотдиҳанда, ки аз саркашӣ ва носипосии одамон ҳаста шуда буд, метавонист аз қурбонии Ҷалҷото ақиб нишинад. Дар Ҷатсамонӣ косаи андух дар дасти Ӯ меларзид. Ӯ метавонист ҳатто дар ҳамон дам араки ҳунинро аз пешонии Худ пок кунад ва насли гунаҳкорро бигузорад, ки дар шарорати худ ҳалок гардад. Агар Ӯ чунин мекард, барои инсонҳои суқуткарда ҳеҷ фидияе наметавонист вучуд дошта бошад. Аммо вақте ки Начотдиҳанда ҷони Худо супурд ва бо нафаси вопасини Худ нидо кард: “Иҷро шуд”, он гоҳ иҷрои нақшаи фидия таъмин гардид. Ваъдаи начот, ки ба он ҷуфти гунаҳкор дар Адан дода шуда буд, тасдиқ ёфт. Малакути файз, ки пеш аз он ба воситаи ваъдаи Худо вучуд дошт, он гоҳ барқарор гардид.»

«Пас, марги Масеҳ — ҳамон воқеае ки шогирдон онро нобудии ниҳонии умеди худ пиндошта буданд, — айнан ҳамон чизе буд, ки онро барои абад устувор ва яқин гардонид. Гарчанде ки он барояшон ноумедии саҳту талх оварда буд, он қуллаи далеле буд бар он ки имони онҳо дуруст будааст. Ҳамон воқеае ки онҳоро аз мотам ва навмедӣ пур карда буд, дари умедро барои ҳар як фарзанди Одам боз намуд, ва дар он ҳаёти оянда ва саодати абадии ҳамаи содиқони Худо дар тамоми асрҳо тамаркуз ёфта буд.»

«Мақсадҳои раҳмати бепоён, ҳатто ба воситаи ноумедии шогирдон, ба анҷоми худ мерасиданд. Гарчанде дилҳои онҳо бо файз ва қудрати илоҳии таълими Ӯ, ки «ҳаргиз касе монанди Ин шахс суҳан нагуфтааст», тасхир гардида буданд, бо вучуди ин, бо тиллои софи муҳаббати онҳо нисбат ба Исо, омехтаи пасти ғурури дунявӣ ва орзуҳои худхоҳона низ даромехта буд. Ҳатто дар ҳучраи иди Фисҳ, дар он соати мутантан, вақте ки Устодашон аллакай ба сояи Ҷатсамонӣ ворид мешуд, «дар миёни онҳо низ низое пайдо шуд, ки кадоме аз онҳо бузургтар шумурда шавад». Луқо 22:24. Нигоҳи онҳо аз тахт, тоҷ ва ҷалол пур шуда буд, дар ҳоле ки рост дар пеши онҳо нангу азоби боғ, толори доварӣ ва салиби Ҷалҷолия қарор дошт. Маҳз ғурури дили онҳо ва ташнагии онҳо ба ҷалоли дунявӣ буд, ки онҳоро водор кард, то ба таълими бардурӯғи замони худ он қадар

сахт бичаспанд ва суханони Начотдиҳандаро, ки табиати ҳақиқии Малакути Ёро нишон медоданд ва ба азобу марги Ё ишора мекарданд, бетаваҷҷуҳона аз назар гузаронанд. Ва ҳамин хатоҳо ба он озмоиш — сахт, вале зарур — анҷомиданд, ки барои ислоҳи онҳо иҷозат дода шуд. Гарчанде шогирдон маъноӣ паёми худро нодуруст фаҳмида буданд ва дарк кардани интизориҳои худ барояшон муяссар нагашта буд, бо вучуди ин онҳо он хушдореро, ки аз ҷониби Худо ба онҳо дода шуда буд, мавъиза карданд, ва Худованд имони онҳоро мукофот хоҳад дод ва итоати онҳоро гиромӣ хоҳад дошт. Ба онҳо кори башорат додан ба ҳамаи миллатҳо дар бораи Инчили пурчалолӣ Худованди эҳёшудаашон супурда мешуд. Маҳз барои омода сохтани онҳо ба ин кор буд, ки он таҷрибае, ки ба назари онҳо ҷунин талх менамуд, иҷозат дода шуда буд». Муборизаи Бузург, 347, 348.

Дар китоби Ваҳй, «ақле ки ҳикмат дорад» «шумораи одамро» мешуморад ва дарк мекунад, ки «он одам» ҳамчунин салтанати ҳаштум аст, ки аз ҳафт мебошад. «Одами гуноҳ» сари салтанати ҳаштум аст, ки бар подшоҳон ва тоҷирони замин ҳукмронӣ мекунад; ҳамон касе ки ҳафт калисо бо ӯ ҳамроҳ мешаванд, то аз нанги озору таъқиб бигурезанд, ва бар обҳои бисёр нишастааст.

Ва ба ман мегӯяд: «Он обҳое, ки дидӣ, ки фоҳиша бар онҳо нишастааст, халқҳо, анбӯҳҳо, миллатҳо ва забонҳоянд». Ваҳй 17:15.

«марди гуноҳ» бар ҷаҳони сиёсӣ, молиявӣ, динӣ ва шахравандӣ ҳукмронӣ мекунад, ва бар ҳамаи одамон низ, ба истисноӣ онҳое ки бар ҳайвон, ва сурати ӯ, нишони ӯ ва шумораи номи ӯ ғалаба ёфтаанд.

Ва ман дидам, ки гӯё баҳре аз шиша, бо оташ омехта бошад; ва ононро, ки бар ҳайвон, бар сурати вай, бар нишони вай ва бар шумораи номи вай ғолиб омада буданд, дидам, ки бар баҳри шишагӣ истодаанд ва барбатҳои Худоро доранд. Ва онҳо суруди Мусо, бандаи Худо, ва суруди Барраро мехонанд ва мегӯянд: «Аъмоли Ту бузург ва аҷоибанд, эй Худованд Худои Қодири Мутлақ; роҳҳои Ту одилона ва ҳаққонӣ ҳастанд, эй Подшоҳи муқаддасон». Ваҳй 15:2, 3.

«ҳакимон», ки «афзоиши дониш»-ро дарк мекунанд, хангоме ки Ваҳйи Исои Масеҳ кушода мегардад, ҳамонҳоянд, ки «фаҳмиш» доранд ва «шумораи ҳайвонро ҳисоб мекунанд; зеро ки он шумораи одам аст; ва шумораи вай Шашсаду шасту шаш аст». Он «фаҳмиш» қисми раванди санҷиши секадамаеро ифода мекунад, ки ҳамеша хангоми он ки Исо як нубувватро мекушояд, ба амал меояд. Аз ҳамин сабаб зикр шудааст, ки онҳо «бар» «шумораи номи вай» «ғалаба ёфтаанд».

Ба даст овардани ғалаба яъне аз як имтиҳон гузаштан аст, ва онҳое ки «ҳаким» ҳастанд ва «мефаҳманд», ғалабаи марбут ба рақами 666-ро ба даст меоранд; ва оят ҳамчунин муайян мекунад, ки ҳашт подшоҳӣ ҳаст, ва ҳаштум аз он ҳафт аст. Он «асрор» дар боби дуюми китоби Дониёл тасвир шудааст, зеро дуои Дониёл барои фаҳмидани «асрор» буд. Ваҳйе ки ҳашт подшоҳӣ вучуд дорад, ва подшоҳии ҳаштум аз он ҳафт аст, ва рақами он подшоҳӣ 666 аст, ҳамон асрорест, ки Дониёл ҳамчун ба воситаи дуои худ ба даст оварда тасвир шудааст;

ва Дониёл «ҳакимон»-и рӯзҳои охири Худоро намояндагӣ мекунад.

Дониёл «доноён»-и рӯзҳои охирро муаррифӣ мекунад, ки барояшон рози боби дуҷуми Дониёл кушода шудааст; ва он роз ин ваҳй аст, ки охирин ва нахустин ишораи марбут ба салтанатҳои нубуввати Китоби Муқаддас ин аст, ки дар ҳайкал ҳашт салтанат вучуд дорад. Ин ваҳй фаҳмиши миллери боби дуҷуми Дониёлро устувор нигоҳ медорад, аммо ҳангоме ки он шинохта мешавад, даҳ баробар равшантар мекурад. Дурахшиши он, ки даҳ баробар равшантар аст, имтиҳонро ифода мекунад, ки «доноён» бар он ғалаба меёбанд; зеро салтанати ҳаштум, ки аз миёни ҳафт аст, ҳамаҷунин салтанати шашум низ мебошад, ки иттиҳоди сечонибаи аждаҳо, ваҳшӣ ва набии козиб аст. Аз ин рӯ, аждаҳо, ваҳшӣ ва набии козиб ҳамаашон салтанати шашум мебошанд ва яққоя 666-ро ифода мекунанд.

Набукаднесар бо ваҳии боби дуҷуми Дониёл имтиҳон карда шуд, ва ӯ аз ин имтиҳон нагузашт. Дар боби дуҷуми Дониёл, Дониёл намояндаи «ҳикматмандон» аст, ки аз озмоиши сирри он ҳайкал мегузаранд. Набукаднесар дар боби сеюм намояндаи шариронест, ки маҳз аз ҳама як озмоиш ноком мегарданд. Набукаднесар, ҳамаҷун нахустин подшоҳи нахустин подшоҳӣ, намояндаи охирин подшоҳи охирин подшоҳӣ мебошад. Бинобар ин, ӯ намояндаи «марди гуноҳ» аст, яъне он марди нубувват, ки ҳафт калосо ӯро мешиносанд. Одамизод дар рӯзи шашум офарида шуд, ва аз ин рӯ шумораи шаш шумораи башарият аст. Шумораи Набукаднесар шаш аст. Набукаднесар аз озмоиши шумораи 666 ноком шуд ва шарирони рӯзҳои охирро намояндагӣ кард. Ҳамаҷун рамзи марди гуноҳ, шумораи ӯ шаш аст.

Подшоҳ Набукаднесар ҳайкале аз тилло сохт, ки баландии он шаст зироъ ва бари он шаш зироъ буд; онро дар ҳамаҷурии Дуру, дар вилояти Бобил, барпо намуд. Дониёл 3:1.

Сурати тиллоӣ шаст зироъ қад дошт ва бари он шаш зироъ буд, ва онро Набукаднесар, ки ададаш шаш аст, сохта буд. Ин сурат дар исён бар зидди нури сурати боби дуҷум барпо карда шуд, ва тавсифи секаратаи ин сурат, вақте ки дарк мекунад, ки адади Набукаднесар шаш аст, ба шаш, шаш, шаш баробар мешавад.

Мо ин таҳқиқотро дар мақолаи оянда идома хоҳем дод.

«Андешаи барпо намудани империя ва сулолае, ки бояд то абад пайдор монад, ба он ҳокими пурқудрате, ки дар пеши бозуи ӯ миллатҳои замин натавониста буданд устувор истанд, бисёр саҳт писанд омад. Ӯ бо шавқе, ки аз ҳирси беҳадду қанор ва ғурури худпарастона сарчашма мегирифт, бо хирадмандони худ ба машварат даромад, то бубинад, ки ин қорро чӣ гуна метавон ба амал овард. Орзуи ҳешро барои барқарор сохтани қудрат ва бартарии худ аз ҳама чиз боло гузошта, ӯ фаромӯш кард, ки бо ҳоби ҳайкали азим чӣ гуна аъмоли шигифтангези илоҳӣ вобаста буданд; ҳамаҷунин фаромӯш кард, ки Худои Исроил ба воситаи банди Худ Дониёл маънои он ҳайкалро равшан баён карда буд, ва дар иртибот бо ин таъбир бузургони мамлакат аз марги нагини наҷот ёфта буданд. Подшоҳ ва мушовирони давлатии ӯ, ғайр аз хоҳиши барқарор намудани қудрат ва ҳукмронии худ, ҳама чизи дигарро фаромӯш карда, қарор доданд, ки бо ҳар василаи мумкин кӯшиш хоҳанд кард Бобилро ҳамаҷун қудрати олий боло баранд ва онро сазовори вафодории умумӣ гардонанд.»

«Тасвири рамзие, ки ба воситаи он Худо ба подшоҳ ва қавм мақсади Худо нисбат ба халқҳои замин ошкор намуда буд, акнун мебоист барои ҷалол додани қудрати инсонӣ ба кор бурда шавад. Тафсири Дониёл бояд рад ва фаромӯш карда мешуд; ҳақиқат бояд нодуруст тафсир ва нодуруст татбиқ мегардид. Он рамзе, ки Осмон онро барои кушодани рӯйдодҳои муҳими оянда ба зеҳни одамон муқаррар карда буд, мебоист барои боздоштани паҳншавии он дониш истифода шавад, ки Худо меҳост ҷаҳон онро қабул намояд. Ҳамин тавр, ба воситаи тадбирҳои одамони шӯҳратпараст, Шайтон мекӯшид, ки мақсади илоҳиро барои насли башар барҳам занад. Душмани инсоният медонист, ки ҳақиқате, ки бо хато омехта нашудааст, қувваест пуриқтидор барои наҷот; аммо ҷангоме ки он барои бузург кардани худ ва пеш бурдани нақшаҳои одамон истифода мешавад, ба қуввае барои бадӣ табдил меёбад.

«Аз ганҷинаи фаровони худ, Набукаднесар амр дод, ки ҳайкали бузурги тиллоӣ сохта шавад, ки дар хусусиятҳои умумии худ монанди он буд, ки дар рӯёи дида шуда буд, ҷуз дар як ҷузъ, яъне дар маводе, ки аз он таркиб ёфта буд. Калдониён, ҳарчанд ба тасвирҳои пуршукӯҳи маъбудони бутпарастии худ одат карда буданд, пеш аз ин ҳеҷ гоҳ чизе ба ин дараҷа таъсирбахш ва бошукӯҳе чун ин пайкараи дурахшон, ки баландияш шаст зирӯ ва бараш шаш зирӯ буд, ба вучуд наоварда буданд. Ва тааҷҷубовар нест, ки дар сарзамине, ки парастии бутҳо дар он ҷамагонӣ буд, он ҳайкали зебо ва бебаҳо дар саҳрои Дуро, ки ҷалоли Бобил ва шукӯҳу қудрати онро ифода мекард, ҳамчун объекти ибодат тақдир карда шавад. Бинобар ин, барои ҳамин низ тадбир андешида шуд, ва фармоне содир гашт, ки дар рӯзи бахшидани он ҷама бояд бо сачда кардан назди ҳайкал садоқати олии худро ба қудрати Бобил нишон диҳанд». «Паёмбарон ва Подшоҳон», 504, 505.